

Voorstel aan de gemeenteraad

Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2027

Beleidsveld	Jeugd
Organisatieonderdeel	Maatschappelijke Ontwikkeling
Opsteller	Arie van Eck
Kenmerk	34206114
Vergaderdatum Raad	volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2027 vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:
 - a. Het opnemen van beschrijvingen van alle individuele voorzieningen;
 - b. Het stapsgewijs beschrijven van het aanvraagproces van toegang tot jeugdhulp, inclusief het afgeven van beschikkingen;
 - c. Het toevoegen van diverse eisen aan de beschikkingen;
 - d. Het wijzigen van het aanvraagproces rondom Jeugdwetvervoer;
 - e. Het toevoegen van 'groepsgericht, tenzij' werken als uitgangspunt;
 - f. Het toevoegen van collectief aanbod als algemene voorziening;
 - g. Het opnemen van Zorg in Onderwijstijd als algemene voorziening.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Het is noodzakelijk de Verordening Jeugdwet te actualiseren, zodat deze aansluit bij recente ontwikkelingen in de uitvoeringspraktijk, jurisprudentie en de beleidskeuzes vanuit de Hervormingen Sociaal Domein. De voorgestelde wijzigingen verstevigen de rechtsbescherming van inwoners met het invoeren van beschikkingen, wijzigen het proces rond het aanvragen van Jeugdwetvervoer en nemen collectief werken op als algemene voorziening.

Context

Aanleiding

De Verordening Jeugdwet wijzigt geregeld om deze aan te laten sluiten bij actuele ontwikkelingen. De belangrijkste wijziging in deze verordening is het verbeteren van de rechtsbescherming voor inwoners door bij elke aanvraag voor jeugdhulp een beschikking te sturen. Dit komt onder andere voort uit jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, waaruit blijkt dat dit in Utrecht onvoldoende geborgd is, en uit signalen van inwoners die moeite hebben om gehoor te krijgen voor bezwaren. De raad is hierover eerder [geïnformeerd](#). Het standaard invoeren van beschikkingen maakt het duidelijker wanneer inwoners recht hebben op zorg of niet en het maakt het mogelijk dat inwoners bezwaar kunnen maken tegen de beslissing van het buurtteam. Dit was voorheen minder gemakkelijk.

Om de rechtsbescherming van inwoners te versterken is het nodig om vanaf 1 januari 2027 voor alle nieuwe aanvragen en herindicaties voor individuele Jeugd- en Wmo-voorzieningen een beschikking af te geven (zie [Raadsbrief Voortgang project Rechtsbescherming Wmo en Jeugd](#)). Een beschikking is een formeel besluit over het recht van een inwoner op zorg of ondersteuning. In die beschikking staat vermeld welke zorg of ondersteuning de inwoner krijgt (aard) en voor hoe lang (duur). Ook staat er een bezwaarclausule in de beschikking, zodat inwoners in bezwaar en beroep kunnen gaan als zij het niet eens zijn met het besluit.

Om dit mogelijk te maken stellen we voor in de Verordening Jeugdwet een aantal wijzigingen door te voeren. Het gaat om het opnemen van beschrijvingen van alle individuele voorzieningen, het stapsgewijs beschrijven van het aanvraagproces van toegang tot jeugdhulp en het toevoegen van eisen aan de beschikkingen.

Omdat het buurtteam de beschikkingen Jeugdhulp afgeeft, is het nodig dat het buurtteam dit ook voor Jeugdwetvervoer kan. Daarnaast is in de Verordening de beschrijving van collectief werken uitgebreid en Zorg in Onderwijstijd (ZiO) opgenomen als algemene voorziening.

Juridische context

Volgens artikel 108 lid 2 van de Gemeentewet heeft de gemeenteraad het recht om verordeningen vast te stellen. Artikel 2.9 van de Jeugdwet verplicht iedere gemeente een verordening vast te stellen waarin onder andere staat:

- welke voorzieningen de gemeente aan jeugdigen en ouders biedt,
- hoe de toegang tot deze jeugdhulpvoorzieningen is geregeld,
- de wijze van beoordeling en afwegingsfactoren bij een individuele voorziening en de voorwaarden voor toekenning daarvan,
- de wijze waarop de hoogte van de pgb-tarieven wordt vastgesteld.

De gemeenteraad legt met de verordening de kaders vast voor verdere invulling en uitvoering door het college van burgemeester en wethouders.

Beslistermijn

Het is wenselijk dat de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2027 van kracht gaat op 1 januari 2027. Dit is een logisch moment, waarmee duidelijk is welke aanvraag onder welke regels valt. Dit vraagt een besluit van de raad op uiterlijk 19 november 2026.

Beoogd effect

Met deze aangepaste verordening wordt beoogd dat het voor inwoners helder is waar ze recht op hebben grond van de Jeugdwet. Daarnaast dat de kaders helder zijn voor gemeente en uitvoeringspraktijk.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- [Raadsvoorstel Beleidsnota Jeugd 2025-2034](#), vastgesteld 12 december 2024
- [Raadsvoorstel Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2026](#), vastgesteld 20 november 2025
- [Raadsbrief rechtsbescherming Wmo en Jeugd](#), 8 juli 2025
- [Raadsbrief Voortgang project Rechtsbescherming Wmo en Jeugd](#), 9 juni 2026

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Besispunt	
1	De Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2027 vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen: - Het opnemen van beschrijvingen van alle individuele voorzieningen; - Het stapsgewijs beschrijven van het aanvraagproces van toegang tot jeugdhulp, inclusief het afgeven van beschikkingen; - Het toevoegen van diverse eisen aan de beschikkingen; - Het wijzigen van het aanvraagproces rondom Jeugdwetvervoer; - Het toevoegen van 'groepsgericht, tenzij' werken als uitgangspunt; - Het toevoegen van collectief aanbod als algemene voorziening; - Het opnemen van Zorg in Onderwijstijd als algemene voorziening.
Argumenten	
1.1	<u>Het opnemen van beschrijvingen van alle individuele voorzieningen maakt voor de inwoner en uitvoerende partijen duidelijk wat een voorziening inhoudt en wat niet.</u> Met het opnemen van concrete beschrijvingen is het duidelijk wat een beschikte voorziening inhoudt en wat niet. Zo is het voor inwoners duidelijk welke zorg zij kunnen verwachten en wanneer zij hiervoor in aanmerking kunnen komen. Voor de uitvoerende partijen is het duidelijk wat onder de voorziening wordt verstaan en hoe een aanvraag moet worden beoordeeld. Dit voorkomt misverstanden en maakt het voor de inwoner makkelijker het gesprek te voeren met een toegangsmedewerker of bezwaar te maken als de inwoner denkt dat een andere voorziening beter passend is.
1.2	<u>Het stapsgewijs beschrijven van het aanvraagproces bevordert uniformiteit in de uitvoering en versterkt de rechtsbescherming van inwoners.</u> Door het aanvraagproces duidelijk en in vaste stappen vast te leggen, wordt de werkwijze voor zowel inwoners als professionals eenduidig en transparant. Dit voorkomt verschillen in behandeling in vergelijkbare situaties en draagt bij aan gelijke procedures bij het aanvraagproces voor ondersteuning vanuit de Jeugdwet. Hiermee wordt de rechtspositie van inwoners versterkt en wordt zorgvuldige besluitvorming bevorderd. Het standaard afgeven van een beschikking draagt bij aan deze zorgvuldige besluitvorming.
1.3	<u>Door het toevoegen van eisen aan beschikkingen, wordt het voor de inwoner duidelijker welke hulp hij/zij kan verwachten en wat zijn/haar rechten zijn.</u> Bij alle aanvragen en herindicaties voor een individuele voorziening krijgt een inwoner straks een beschikking. Dat is een besluit waarin is opgenomen op welke zorg of ondersteuning een inwoner recht heeft. In de beschikking staat dan duidelijk opgenomen welke ondersteuning iemand krijgt, wat het doel is, vanaf wanneer en voor hoe lang. Door het toevoegen van informatie over hoe een inwoner bezwaar kan maken, zijn de inwoners beter over hun rechten geïnformeerd en kunnen zij beter voor hun rechten opkomen.
1.4	<u>Met het wijzigen van het proces voor het aanvragen van Jeugdwetvervoer worden de juiste afwegingen op de juiste plek gemaakt.</u> Met Jeugdwetvervoer kunnen jeugdigen vervoer krijgen naar hun jeugdhulp als zij niet in staat zijn zelfstandig te reizen en de ouder of het netwerk niet in staat is

	hen te vervoeren. Ook hiervoor geldt met de voorgestelde wijzigingen dat zij een beschikking zullen krijgen. In de bestaande tekst was door toevoeging van het woordje <i>en</i> aan het einde van artikel 7.1.b opgenomen dat alle vervoersvragen via het team Jeugdwetvervoer lopen. Dat was onjuist en ook niet in overeenstemming met de praktijk. Tot nu toe beoordeelden KOOS, Spoor030 en het buurtteam of vervoer nodig was. Omdat het buurtteam beschikt en KOOS en Spoor030 uitvoerend zijn, is het logisch dat het buurtteam ook Jeugdwetvervoer beschikt. In gevallen waar het buurtteam niet betrokken is, kan de gemeente (team Jeugdwetvervoer) zelf ook beschikkingen afgeven (dat is nu ook al het geval).
1.5	<u>Het toevoegen van het uitgangspunt 'groepsgericht, tenzij' is een stap richting het normaliseren van groepsgerichte ondersteuning bij individuele voorzieningen.</u> Het toevoegen van 'groepsgericht, tenzij' informeert inwoners dat groepsgericht werken het uitgangspunt is van hoe onze jeugdhulppartners de Jeugdwet uitvoeren in Utrecht. Professionals maken de afweging of een groepsgerichte vorm mogelijk en passend is, en als dat niet het geval is, zijn individuele vormen mogelijk. Vandaar 'groepsgericht, tenzij': groepsgericht is het uitgangspunt, tenzij dat niet mogelijk of passend wordt bevonden.
1.6	<u>Het toevoegen van collectief aanbod als algemene voorziening is een stap richting het normaliseren van collectief en groepsgerichte ondersteuning.</u> Als een inwoner hulp of ondersteuning krijgt vanuit collectief aanbod, krijgt deze inwoner deze hulp of ondersteuning van twee of meerdere organisaties die algemene voorzieningen leveren, bijvoorbeeld vanuit een samenwerking van het jongerenwerk en het buurtteam. Dit is anders dan hoe men het hiervoor gewend was, namelijk hulp vanuit één organisatie (bijv. het buurtteam). Ook kan een inwoner met een jeugdhulpvraag worden geholpen met collectief aanbod vanuit de pedagogische basis. Het is van belang dat inwoners op de hoogte zijn dat collectief aanbod onderdeel is van hoe onze jeugdhulppartners in Utrecht hulp en ondersteuning bieden. Ook omdat we steeds vaker hulp en ondersteuning op deze manier willen vormgeven. Door dit op te nemen in de verordening kan het Buurtteam inwoners hier gericht naar verwijzen als collectief aanbod beschikbaar en het meest passend is.
1.7	<u>Het opnemen van Zorg in Onderwijstijd als algemene voorziening zorgt voor een completer jeugdhulplandschap binnen het onderwijs.</u> Met Zorg in Onderwijstijd werken we bovenregionaal aan een nieuwe vorm van werken op twee scholen in het speciaal onderwijs (Rafaëlschool en het Heuvelrug College). Op deze scholen krijgen kinderen geen beschikking voor individuele jeugdhulpvoorzieningen, maar is jeugdhulp op school vast aanwezig en wordt ook zoveel mogelijk op school geboden. Dat betekent dat kinderen voortdurend toegang hebben tot jeugdhulp. Als de ZiO-hulp onvoldoende passend blijkt, ook op deze twee scholen, is er ambulante aanvullende jeugdhulp, meer toegespitst op de individuele behoeften van de jeugdige, mogelijk.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>De beschrijvingen van individuele voorzieningen sluiten mogelijk nog onvoldoende aan op de uitvoeringspraktijk.</u> Hoewel de beschrijvingen tot stand zijn gekomen in overleg met het Buurtteam Jeugd & Gezin en Koos & Spoor030, zijn de beschrijvingen nog niet in de praktijk getoetst. Het kan hierdoor zijn dat een jeugdige of gezin jeugdhulp nodig heeft die niet precies in één categorie valt en dat het lastiger is om maatwerk toe te passen. Ook kan in de praktijk blijken dat de beschrijvingen van de verschillende jeugdhulpvormen toch meer onderscheidende elementen ten opzichte van elkaar of ten opzichte van de algemene voorzieningen moeten bevatten of dat er meer uitleg moet komen bij het product ambulante aanvullende jeugdhulp.

	We monitoren dit via onze partners en bezwaar- en beroepsprocedures. Waar nodig stellen we opnieuw een wijziging van de Verordening voor.
1.2	<u>Volledige implementatie van de jurisprudentie rondom beschikkingen vraagt aanvullende uitvoeringsaanpassingen.</u>
	In de voorgesteld werkwijze gaat het buurtteam de aard en duur van de individuele voorziening vastleggen in beschikkingen. Omvang (bijv. hoeveel uur per week) is onderwerp van onderzoek samen met de aanbieders. Dit betekent dat wij nog niet geheel conform jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep werken, maar dat we hier wel naar toe werken. Gezien de verregaande effecten op de Utrechtse manier van werken, uitvoerings- en bedrijfsvoeringsprocessen van de diverse toegangen en aanbieders neemt dit proces nog enige tijd in beslag om dit zorgvuldig in te voeren.

Financiën

Het implementeren van beschikkingen voor alle nieuwe aanvragen en herindicaties voor individuele jeugdvoorzieningen vraagt personele capaciteit van het buurtteam. Deze kosten worden gedekt uit het budget voor het buurtteam dat is opgenomen in de programmabegroting Kansrijk opgroeien, doelstelling basishulp.

Vervolg

Na het raadsbesluit wordt de verordening bekend gemaakt op www.overheid.nl. Met de partners wordt gewerkt aan implementatie van de gewijzigde procedures, die ingaan vanaf 1 januari 2027.

Samen stad maken

De gemeente is aan zet. De wijzigingen zijn afgestemd met buurtteam Jeugd & Gezin en, voor zover het gaat om de beschrijvingen van individuele voorzieningen, ook met jeugdhulpaanbieders KOOS en Spoor030. Er zijn zorgen, zoals ook bij de risico's benoemd, over de uitvoeringspraktijk. In dit voorstel gaan we daarom vooralsnog niet verder dan de huidige voorstellen.

Communicatie

De verordening wordt gepubliceerd op www.overheid.nl en op de website van de gemeente. Het buurtteam bespreekt het proces van aanvragen met inwoners op het moment dat zij contact zoeken met het buurtteam. In de beschikking die inwoners krijgen na een aanvraag worden zij geïnformeerd over hoe zij bezwaar kunnen maken tegen een besluit.

Referendabel

De [Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht](#) is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2027

Bijlagen informatief

- Was-wordt-lijst Verordening Jeugdwet 2027
- Verordening Jeugdwet 2027 (VERSIE MET WIJZIGINGEN ZICHTBAAR)